

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 9Pu/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200179
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Priečinská
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200179.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci prípustnosti prevzatia umiestneného: K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X, D., do zdravotníckeho zariadenia: Univerzitná nemocnica Bratislava, Pažítikova 4, 821 02 Bratislava, pracovisko Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, so sídlom Antolská 11, 851 07 Bratislava, psychiatrické oddelenie, takto

rozhodol:

- Prevzatie umiestneného: K. Z., nar. XX.XX.XXXX, do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením č. k. 9Pu/5/2024 - 6 zo dňa 22.01.2024, súd začal vo veci konanie z úradnej povinnosti po zistení, že dňa 18.01.2024 bol na psychiatrické oddelenie Nemocnice sv. Cyrila a Metoda, prijatý pacient K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bez jeho súhlasu s hospitalizáciou.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom umiestneného podľa ustanovenia § 260 ods. 1 CMP, oboznámením sa s názorom ošetrojúceho lekára K. K. ako i oboznámením sa so zdravotnou dokumentáciou umiestneného podľa ustanovenia § 261 CMP.

3. Ošetrojúci lekár uviedla, že ide o pacienta privezeného RZP v sprievode polície, naposledy hospitalizovaný 11/2023 v Ružinove, nahý sa otužoval v Draždiaku, vyhrážal sa zabitím rodiny, bol agresívny, neje, nepije, nespí, udával, že podal trestné oznámenie na Pellegriniho ohľadom šírenia toxikománie. Má opakované problémy s políciou, doma chodí v plynovej maske, v kostole tancoval a fajčil nahý, užíva marihuanu a lysohlávky. Na oddelení sa správa slušne, je nekritický, súhlasí s hospitalizáciou, ale nesúhlasí s liečbou. Pacient udával, že zabitie myslel iba slovne, nakoľko sa venuje hip-hopu. Diagnóza je stanovená ako bipolárna afektívna porucha, manická fáza s psychotickými príznakmi, je mu priznaná invalidita 45%, pre ktorú má priznaný invalidný dôchodok. Prepustením by hrozilo riziko zhoršenia zdravotného stavu umiestneného, ohrozenie seba aj okolia.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom umiestneného, ktorý uviedol, že išiel za sestrou na Draždiak, sestra tam pracuje v bufete, piekla mu pizzu. Išiel sa otužovať do jazera, nakoľko otužuje pravidelne, tiež od februára ide pracovať do Nórska, kde sú veľmi nízke teploty. Došla polícia, že má vyjsť von, tak vyšiel. Následne do 1 minúty prišla RZP, že sa veľmi klepe, vysvetlil im, že sa otužuje pravidelne, je zvyknutý. Povedali mu, že prišli, pretože bol liečený a vraj sa vyhrážal, súhlasil s hospitalizáciou, ale nie s liečbou. Jeho bývalá partnerka potvrdí, že sa jej nevyhrážal. Stalo sa to po podaní trestného oznámenia na Pellegriniho.

5. Podľa § 258 ods. 1 a 2 CMP umiestneného súd poučí o jeho procesných právach a povinnostiach, najmä o práve zvoliť si zástupcu. Poučenie podľa odseku 1 súd uskutoční spôsobom, ktorý zohľadňuje zdravotný stav umiestneného.

6. Podľa § 260 ods. 1, 2, 3 CMP súd umiestneného vyslúchne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadne. Ak o to požiada umiestnený, vyslúchne ho súd vždy.

7. Podľa § 261 CMP súd sa oboznámi s názorom ošetrojúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestneného.

8. Podľa § 262 ods. 1, 2, 3 CMP súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania. Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného. Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.

9. Podľa § 263 CMP zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné.

10. Podľa § 264 CMP zdravotnícke zariadenie je vždy oprávnené umiestneného prepustiť, a to aj keď súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

11. Podľa § 265 CMP po právoplatnosti uznesenia, ktorým súd vyslovil, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné, pokračuje súd v konaní o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení.

12. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 36 ods. 2, § 38 ods. 1, § 40 ods. 2).

13. Podľa § 6 ods. 9 Zákona o zdravotnej starostlivosti sa informovaný súhlas nevyžaduje v prípade

- a) neodkladnej starostlivosti, ak nemožno včas získať informovaný súhlas, ale ho možno predpokladať,
- b) ochranného liečenia uloženého súdom podľa osobitného predpisu,
- c) ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá šíri prenosnú chorobu, ktorá závažným spôsobom ohrozuje jej okolie, alebo
- d) ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

14. Podľa § 9 ods. 4 Zákon o zdravotnej starostlivosti, pokiaľ ide o ústavnú starostlivosť osoby, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu (§ 6 ods. 9 písm. d) Zákona o zdravotnej starostlivosti), poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

15. Článok 17 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky určuje, že prípady, kedy možno prevziať osobu do ústavnej starostlivosti alebo ju v nej držať bez jej súhlasu, ustanovuje zákon. Aby nedochádzalo k zneužitiu ústavnej starostlivosti tým, že by niekto bol v rozpore so zákonom bez jeho súhlasu prijímaný do takéhoto ústavu, v ňom zadržovaný a ponechávaný, upravuje Civilný mimosporový poriadok v ustanoveniach § 252 až § 271 osobitné konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v zdravotníckom zariadení súdom (tzv. detenčné konanie). Ako už vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 28. februára 2008 sp. zn. 3 Cdo 228/2007, rozlišujú sa dve štádiá detenčného konania - jednak posudzovanie prípustnosti prevzatia do ústavu zdravotníckej starostlivosti

a jednak posudzovanie držania osoby v ústave už umiestnenej. Podľa § 253 CMP zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená, je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovaciu povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu. Ak je umiestnený, ktorý bol prijatý do zdravotníckeho zariadenia s informovaným súhlasom, obmedzený vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom, je toto zdravotnícke zariadenie povinné urobiť oznámenie podľa odseku 1 do 24 hodín od takého obmedzenia. Každé oznámenie zdravotníckeho zariadenia podľa § 253 CMP má za následok začatie konania. Súd teda môže začať konanie aj bez návrhu na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia. Návrh na začatie konania môže podať len umiestnený. Účastníkmi konania sú umiestnený, zdravotnícke zariadenie a blízka osoba v prípade, ak súd vyhovie jej návrhu, aby ju pribral ako účastníka do konania.

16. Civilný mimosporový poriadok výslovne uvádza, že o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia sa rozhoduje bez nariadenia pojednávania. Vyplýva to z objektívnej nemožnosti nariadiť pojednávanie v tejto fáze konania, čo nezbavuje súd povinnosti vykonať dokazovanie v rozsahu potrebnom na vydanie rozhodnutia vo veci. Uznesenie súd vydá do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného a doručuje sa iba umiestnenému a ústavu zdravotnej starostlivosti. Uznesenie sa umiestnenému doručí do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia jeho osobnej slobody.

17. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky prípustnosti prevzatia umiestneného do zdravotníckeho zariadenia a preto rozhodol tak ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia. Po oboznámení sa s názorom ošetrojúceho lekára a zdravotnou dokumentáciou umiestneného, ako i po výsluchu umiestneného, súd dospel k záveru, že vzhľadom na súčasný psychický stav umiestneného, je nutné stabilizovať jeho zdravotný stav a nastaviť ho na adekvátnu liečbu, čo je v súčasnosti možné len hospitalizáciou umiestneného v zdravotníckom zariadení. Hospitalizácia a liečba umiestneného je jednoznačne v jeho záujme, najmä v záujme ochrany jeho zdravia. Súd v tomto prípade považuje za potrebné uprednostniť liečbu umiestneného, a to formou hoci len dočasnej hospitalizácie na psychiatrickom oddelení, čím sa predíde ďalšiemu zhoršovaniu jeho zdravotného stavu, nakoľko prepustením by hrozilo riziko zhoršenia zdravotného stavu, ohrozenie jeho života a zdravia ako aj okolia. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana (účastník podľa CMP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.